

docentenhandleiding

Ka en To Lesbrief: klompen

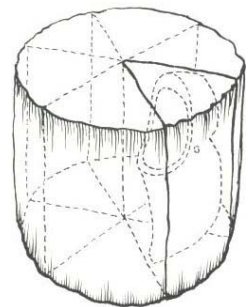
Doelstellingen:

- Leerlingen kennen de klomp als werkschoen voor boeren en arbeiders.
- Leerlingen kennen het begrip klompdans.
- Ka doet een eenvoudige klompdans voor (zie dvd)
- Leerlingen kunnen het refrein van het Ka en To lied meezingen.

De geschiedenis van de klomp

Een **klomp** is een houten schoen die al sinds de oudheid bestaat en tijdens de Middeleeuwen in grote delen van Europa gedragen wordt door arbeiders en boeren. Klompen worden meestal van populierenhout of wilgenhout gemaakt (zie afbeelding). Deze houtsoorten zijn zacht en goed te bewerken en waren altijd ruim voorradig op het platteland, dus goedkoop. Klompen staan bekend als een warme en veilige vorm van voetbedekking, hout is waterdicht en werkt bovendien isolerend tegen kou.

Traditioneel worden klompen in een gele kleur gelakt, soms met eenvoudige versieringen die van plaats tot plaats verschillen. Vaak doen de versieringen aan schoenveters denken, alsof men de klomp op een schoen wil doen lijken. Iedere klompenmaker had vroeger zijn eigen model en versiering.

Met klompen blijven je voeten lekker warm en droog.

Overal ter wereld denken mensen dat Nederland nog altijd bewoond wordt door mensen die op klompen lopen, maar in de stad zie je ze haast nooit meer. Tegenwoordig worden klompen vooral nog gebruikt op het platteland door boeren en arbeiders, als werkschoen. Ze zijn gemakkelijk uit te trekken bij de deur, zodat mest en modder niet in huis terecht komen. In de souvenirindustrie, voor toeristen, worden nog wel veel klompen gemaakt, niet alleen van hout, maar ook van bijvoorbeeld Delfts blauw aardewerk. Het met de hand maken van een klomp kost ca. een half uur per klomp. Met behulp van twee eenvoudige machines duurt het vijf minuten. In Nederland houden tegenwoordig nog maar een handjevol klompenfabrieken zich dagelijks bezig met de productie van traditionele houten klompen.

Veel uitdrukkingen uit onze taal hebben te maken met klompen. "Nou breekt me de klomp" wordt gezegd als iemand heel verbaasd is, of "iets op je klompen aanvoelen", dan begrijp je iets wat voor de hand ligt. Mocht u behoefte hebben aan meer informatie over klompen kunt u kijken op

Les opzet:

Klassikale inleiding over klompen

Kijken naar dvd 'klompen'

Nabespreken van dvd

Aanleren refrein Ka en To (zie dvd)

Leerlingen materiaal

Ka en To
Lesbrief

klompen

“Een klomp met een
zeiltje
Een slootje zo klein
Een jochie dat later
Eens zeeman wou zijn.
Een klomp met een
roertje,
En hij de kap'tein
Dat jochie dat later
Eens zeeman wou zijn.

Uit 'Een klomp met
een zeiltje.' (Wilma,
1969)

Klompen zijn er in alle soorten en maten

Klompen worden nog steeds gedragen

Klompen van nu lijken op klompen van vroeger

Online filmpjes over
het boerenleven van
vroeger en oude am-
bachten:
www.friesfilmarchief.nl

